

Sygn. akt I ACa 713/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bogdan Radomski
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga (spr.)
Protokolant	sekr. sądowy Maciej Mazuryk

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko M. K.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 21 maja 2013 r. sygn. akt I C 785/12

I. oddała apelację;

II. zasądza od powoda J. W. na rzecz pozwanej M. K. kwotę 7200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

(...)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 maja 2013r. Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił powództwo J. W., który w pozwie wniesionym przeciwko M. K. domagał się uznania za bezskuteczną w stosunku do niego umowy z dnia 3 października 2002r. zawartej pomiędzy R. i E. małżonkami K., a M. K., przenoszącą w zamian za dożywocie na rzecz pozwanej M. K. własność dwóch zabudowanych działek gruntu rolnego oraz udział wynoszący 1/3 części w dwóch niezabudowanych działkach w celu zaspokojenia wierzytelności wynikającej z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w R. w sprawie (...)na łączną kwotę 205.514,13zł wraz z ustawowymi odsetkami.

Wyrok Sądu Okręgowego został oparty na następujących ustaleniach:

Powód prowadzący działalność gospodarczą polegającą na hodowli i sprzedaży drobiu współpracował z E. i R. małżonkami K., którzy prowadzili wylęgarnię drobiu pod firmą (...)(...) Powód kupował od nich pisklęta, a następnie

odsprzedawał gotowy surowiec do ubojni. Powód współpracował również ze Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (...) gdzie R. K. był członkiem zarządu, a E. K. prokurentem.

W dniu 3 października 2002r. E. i R. małżonkowie K. zawarli z córką M. K. umowę na podstawie której przenieśli na nią własność zabudowanych działek gruntu rolnego numer (...) o łącznej powierzchni 0,2726 ha oraz udział wynoszący 1/3 część w niezabudowanych działkach numer (...) o powierzchni 0,0405 ha. Pozwana w zamian za nabycie powyższych nieruchomości zobowiązała się do zapewnienia zbywcom dożywotniego utrzymania zgodnie z art. 980 kc.

W 2002r. upadłość ogłosiła Spółka (...) i wierzytelności jakie względem niej miał powód nie zostały zaspokojone.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2009r. w sprawie (...) Sąd Rejonowy w K. uznał E. K. za winną tego, że w okresie od 16 września 2001r. do 14 stycznia 2002r. działając czynem ciągłym jako prokurent Spółki (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem J. W. za pomocą wprowadzenia go w błąd co do zamiaru zapłaty należności za zakupiony od niego towar w postaci drobiu o łącznej wartości 191.931,13zł, gwarantując mu, że w ramach rozliczeń z nią otrzyma z jej wylęgarni „W.(...)pisklęta o tej wartości.

Prawomocnym wyrokiem z 27 kwietnia 2011r. w sprawie (...) Sąd Okręgowy w R. zasądził od E. K. na rzecz J. W. kwotę 191.931,13zł z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 13.214zł kosztów procesu.

Powyższemu wyrokowi Sąd Okręgowy w Radomiu postanowieniem z dnia 18 września 2012r. nadał klauzulę wykonalności również przeciwko małżonkowi dłużnika E. K. – R. K..

Powód na podstawie tego tytułu wykonawczego prowadził egzekucję przeciwko małżonkom K.. W toku egzekucji uzyskał kwotę około 9.000zł. Egzekucja pozostałej kwoty jest na obecnym etapie postępowania bezskuteczna.

Zdaniem Sądu Okręgowego powództwo nie może być uwzględnione.

Powód złożył pozew w dniu 29 maja 2012r., a zatem w dacie kiedy jego uprawnienie do żądania uznania czynności prawnej dokonanej 3 października 2002r. za bezskuteczną już nie istniało albowiem na skutek upływu pięciu lat od dokonania tej czynności, wygasło (art. 534 kc).

Od tego wyroku powód złożył apelację zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie art. 125 kc w związku z art. 120 kc polegające na uznaniu, że cytowane przepisy kodeksu cywilnego z części ogólnej nie mają zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż termin zawity z art. 534 kc uniemożliwia dochodzenie roszczenia z instytucji skargi paulińskiej po upływie pięciu lat od dokonania czynności niezależnie od tego kiedy wierzyciel dowiedział się o tej czynności.

Wskazując na powyższe powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Apelacyjny w całości podziela stanowisko Sądu Okręgowego i przyjmuje je za swoje.

Stosownie do art. 534 kc uznania czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną nie można żądać po upływie lat pięciu od daty tej czynności. Termin ten jest terminem zawitym (prekluzyjnym), o czym świadczy użyty w przepisie zwrot „nie można żądać” i jego upływ oznacza wygaśnięcie uprawnienia do dochodzenia bezskuteczności. Brak jest podstaw aby stosować do niego, w drodze analogii, przepisy o przedawnieniu w tym art. 120 kc określający początek biegu przedawnienia, czy art. 125 kc odnoszący się do przedawnienia roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu. Bez znaczenia jest również okoliczność kiedy wierzyciel dowiedział się o dokonaniu krzywdzącej go czynności.

Ubocznie należy wskazać, iż wbrew twierdzeniom powoda, z wystąpieniem do sądu przeciwko E. K. o zasądzenie należności nie musiał czekać aż do uprawomocnienia się wyroku karnego. Wierzytelność powoda istniała już w latach 2001- 2002 i powód mógł jej dochodzić w procesie cywilnym.

Oddalenie powództwa w niniejszej sprawie nie oznacza, iż powód w ogóle nie może dochodzić roszczenia stwierdzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Radomiu z 27 kwietnia 2011r., a jedynie w drodze powództwa o uznanie objętej niniejszym sporem czynności prawnej za bezskuteczną.

Z tych względów i na podstawie art. 385 kpc i art. 108 § 1 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.